

**Partistyrelsens förslag
till valplattform 2018**

**Ett Sverige för alla –
inte bara för de rikaste**

**Vänsterpartiet
2017**

1 Vänsterpartiet vill inget mindre än allas frihet. Frihet från fattigdom. Frihet från
2 orättvisor. Frihet från våld. Frihet från rasism. Frihet till våra kroppar och till
3 vår kärlek. Frihet att se våra barn växa upp i trygghet och få den kunskap och
4 det stöd de behöver för att bli det bästa de kan. Frihet till ett arbetsliv där vi
5 förverkligar oss själva, inte slits ut och där vi får en god lön och pension.
6
7 Varje människas frihet hänger samman med alla människors frihet, med ett
8 samhälle som tillåter och gör den möjlig. Det är i jämlika samhällen människors
9 frihet växer sig som starkast.
10
11 Vänsterpartiet arbetar för att skapa ett samhälle för alla – inte bara några få.
12 Många pratar om jämlikhet - men det hjälper inte att prata. Man måste ha
13 förslag som faktiskt förändrar. Den här valplattformen presenterar en plan för
14 hur Sverige ännu en gång ska bli världens mest jämlika samhälle. Vi vet att
15 många skulle vara stolta över att leva i ett sådant land. Vi är det parti som driver
16 en politik som faktiskt ökar jämlikheten i vårt land. Rättvisa i handling är något
17 mer än rättvisa i ord. Det är en grund att bygga ett samhälle på. Ett jämlikt
18 samhälle ger människor större möjligheter och är bättre på att lösa
19 samhällsutmaningar som barnfattigdom, rasism eller brister i sjukvården.
20
21 Vänsterpartiet driver på utvecklingen för ett mer rättvist och jämlikt Sverige. I
22 nära nog varje rättvisereform är det Vänsterpartiet som höjer rösten för
23 förändring först – och det är ofta våra röster i riksdag som är avgörande. Att
24 våga ifrågasätta den ekonomiska makten är viktigt för att bana väg för mer
25 mänsklig frihet. Om man vill skapa ett jämlikt samhälle kan man inte börja med
26 att säga att ekonomiska klyftor beror på att några ansträngt sig och andra inte.
27 Om man vill skapa ett jämlikt samhälle kan man inte börja med att sänka
28 lönerna och höja hyrorna. Därför går det aldrig att bygga jämlikhet tillsammans
29 med högern.
30
31 Vilka möjligheter du har i livet bestäms idag av plånboken och vilket kön du
32 råkar ha. Hur det går för dig i skolan beror på dina föräldrars utbildning. Om du
33 ska kunna flytta hemifrån beror på hur det ser ut på dina föräldrars bankkonton.
34 Vilken lön du får beror på vilket kön du har. Kvinnor tvingas utstå våld och
35 sexuella trakasserier bara för att de är kvinnor. Kvinnodominerade arbetsplatser
36 har sämre arbetsmiljö och anställningsförhållandena är mer osäkra.
37
38 Politiken måste förändras. Det räcker inte att ha förslag som går i rätt riktning –
39 vi måste ha en politik som är starkare än de krafter som vidgar klyftorna, så att
40 slutresultatet blir att jämlikheten ökar. Det räcker inte att låta högern rigga
41 skattesystemet för de rika och sedan inte ändra på det. När högern har slitit
42 sönder, måste vänstern våga återställa.
43
44 För oss hänger ideologi och praktik ihop. Vi är bättre på att bygga ett jämlikt
45 samhälle för att vi är socialister. Vi är bättre på att skapa rättvisa mellan kvinnor
46 och män för att vi är feminister. Vi var det första partiet i riksdagen som lyfte
47 homosexuellas rättigheter med att bland annat kräva könsneutral äktenskaps-

48 lagstiftning. Nu vill vi gå vidare och införa ett tredje juridiskt kön för de
49 personer som inte kan eller vill definiera sig som man eller kvinna.
50
51 Vänsterpartiet är ett parti på ekologisk grund – vi har en plan för att ställa om
52 samhället till ekologisk hållbarhet och vi vågar ta strid mot de starka intressen
53 som vill att allt ska fortgå som vanligt.
54
55 Sverige är ett land där vi har möjligheter att skapa ett gott liv för alla oss som
56 lever här. Den samlade rikedom är större än någonsin. Trots detta är det
57 många som inte får del av framgången. En liten ekonomisk elit drar ifrån oss
58 andra. Det syns tydligt i våra städer, förorter och på landsbygden. Många möter
59 en tuff vardag. Det är pensionärer som inte får pensionen att räcka till trots ett
60 långt arbetsliv. Det är den stora majoriteten kvinnor som ofta får lägre
61 inkomster och sämre arbetsvillkor än män. Det är alla vi som inte kan få ett fast,
62 tryggt arbete utan får nöja oss med tillfälliga, otrygga jobb, och alla vi som har
63 ett jobb men slits ut av stress. Hundratusentals av oss har svårt att hitta ett
64 boende som passar våra liv och vår ekonomi – och många av oss lånar mer än vi
65 har råd med för att ha någonstans att bo. Personer i behov av LSS insatser som
66 personlig assistens förlorar idag sina insatser, vilket ofta innebär katastrofala
67 konsekvenser för den drabbade och anhöriga. Många av oss utsätts för rasism på
68 grund av det vi säger, hur vi ser ut eller hur vi klär oss – det kan vara på
69 arbetsplatsen eller ute på gatan.
70
71 Den andra sidan av de stora klyftorna är mycket mindre synlig, men desto
72 mäktigare. Det är de mångmiljonärer som får allt mer av pengar och makt. Det
73 är inte längre vad som är bäst för vanligt folk som styr utvecklingen. Banker,
74 storföretag, miljardärer och betalda lobbyister utgör en ekonomisk elit som tagit
75 makten över samhällsutvecklingen. Sverige är ett av de länder där klyftorna
76 ökat snabbast – och där samhällsdebatten i mycket handlar om att tillfredsställa
77 denna lilla andel av samhället, längst åt höger. För att skydda sina intressen
78 söker denna höger allt oftare en politisk allians med rasister som använder
79 flyktingar som syndabock för alla problem. Men att välfärden nedmonterats och
80 att samhället privatiserats är en konsekvens av skattesänkningar och andra
81 politiskt fattade beslut, inte en konsekvens av att vi blir fler i Sverige. Denna
82 girighetens allians är ett skräckscenari för världen, Europa och Sverige. Redan
83 idag har den organiserade rasismen stora effekter: våldet mot flyktingar ökar,
84 hoten mot icke-vita ökar och politiska förslag som försämrar människors villkor
85 och rättigheter grundat på när och hur människor kommit till Sverige läggs av
86 allt fler partier. Men alliansen mellan högern och extremhögern har i längden än
87 mer allvarliga effekter, inte bara för de av oss som föds fattiga eller med ”fel”
88 hudfärg utan för oss alla. Ett ekonomiskt system där rikedom och makt ligger
89 hos alltför få leder förr eller senare till ekonomisk kris. I Sverige finns en
90 överhängande risk för en bostadsbubbla som riskerar hela vår ekonomi. I
91 världen är vi nära en ekologisk katastrof som i grunden beror på olje- och
92 kolberoende.
93
94 Det är mycket som står på spel i vår tid och valet i Sverige 2018 är ett tillfälle
95 då vi kan vända utvecklingen. En röst på Vänsterpartiet är det bästa svaret på
96 rasisternas och högerns försök att ta makten. Politiken i Sverige behöver

97 förändras. För många har politik kommit att bli motsatsen till förändring och
98 demokrati – en cynisk tävling om vem som kan blockera och sabotera mest, ett
99 obegripligt maktspel om vem som ska regera med vem. Vi behöver inte en
100 politisk elit som tjänar hundratusen kronor i månaden och bara lyssnar på råd
101 från lobbyister – vi behöver vanliga människor som sätter vanligt folks intressen
102 främst. Vi behöver inte politiska partier som klamrar sig fast vid makten för
103 dess egen skull – vi behöver partier som vill något och som det går att lita på.
104 Vi behöver inte tävlingar i twittrande om vem som kan förolämpa sina
105 motståndare mest – vi behöver fler människor som vågar tala med varandra och
106 bygga ett bättre samhälle. Valet 2018 handlar inte om ett politiskt spel – det
107 handlar om vilken framtid vi vill ha.

108
109 I valet 2018 behöver vi en starkare vänster. För oss är inte politiken ett politiskt
110 maktspel. Det handlar om att göra livet bättre för dem som bäst behöver det, om
111 att bygga ett jämlikt Sverige. Det gynnar alla som lever i Sverige. Det är en
112 politik som inte kan bedrivas med högerpartier eller Sverigedemokraterna.
113 Därför är vårt mål att Sverige ska få en regering utan rasister och utan
114 borgerliga partier. Vänsterpartiet är berett att ingå i en sådan regering om
115 politiken är den rätta. Vi är beredda att förhandla och göra konkreta uppgörelser
116 i sakfrågor, även över blockgränsen, men bara om det medverkar till ett mer
117 jämlikt och bättre land.

118
119 Det finns ett starkt engagemang bland många att göra Sverige bättre. Runt om i
120 världen ser vi att de politiska rörelser som är starka och går framåt är de som
121 ifrågasätter klassklyftor och räddhågsen mittenpolitik. Alla dessa faktorer
122 tillsammans skapar stora förutsättningar för vänsterpolitik i Sverige efter valet
123 2018. Det är vår tur nu.

124 Det kan bli verklighet. Samhället ändras hela tiden. Men inte av sig självt, utan
125 av människor. Din röst och din insats är det som kommer avgöra om Sverige
126 ska vara ett land där vi möts som jämlikar, som medmänniskor.

127

128 **Folket ska bestämma – inte banker och storföretag**

129 Vi vill öka människors inflytande över den egna livssituationen och skapa större
130 möjligheter för folkligt inflytande över samhällsutvecklingen. Vi vet att
131 demokratiska samhällen är bättre samhällen. När folkstyret urholkas innebär det
132 inte bara sämre beslut – det gröper också ur tilltron till demokratin.

133

134 Det finns en politisk kris i Europa och USA – tilltron till regeringar,
135 institutioner och medier sjunker. De som vill tillskriva enskilda partier denna
136 kris missar att den är grundad i verkliga problem. Allt färre upplever att
137 samhället är byggt för dem.

138

139 På några årtionden har makten förskjutits från demokrati till en växande
140 finanssektor. Beslut som tidigare kunde fattas av regeringar och parlament är nu
141 inskrivna i handelsavtal. Betalda lobbyister och PR-företag har ofta mer makt
142 över dagordningen än partier. Det innebär att politiken i nästan alla länder har
143 tvingats följa samma mönster: privatiseringar, fler osäkra jobb, rovdrift på
144 miljön, sänkta skatter för de rika och större risker för oss andra.

145
146 Vi ser en oroande utveckling, där demokratin ifrågasätts av högerextrema
147 krafter och urholkas av kapitalets makt. Vänsterpartiet vill minska
148 finanssektorns inflytande över våra samhällen. De enorma värden som skapas
149 av vårt arbete ska investeras i innovationer, i omställning till ett ekologiskt
150 hållbart samhälle och i förkortad arbetstid. Vi vill använda AP-fonderna till
151 produktiva och samhällsnyttiga investeringar. Istället för att bara syfta till så
152 hög avkastning som möjligt ska statligt ägda bolag användas klimatsmart, för
153 att öka jämlikheten och jämställdheten och stärka demokratin. Vi vill öka
154 uttaget av skatter från banksektorn. Vi föreslår en bankdelningslag som syftar
155 till att kraftigt minska bankernas risktagande samt en skatt på finansiella
156 transaktioner för att minska kortsiktig spekulation.
157
158 Vänsterpartiet vill stoppa den förskjutning av makt från demokrati till
159 storföretag som ligger i många av dagens internationella handelsavtal. Till att
160 börja med måste hemlighetsmakeriet kring dem sluta. Det är helt orimligt att
161 vanliga politiska beslut som påverkar vår ekonomi och välfärd avhandlas i
162 komplett hemlighet och därefter inte kan påverkas. Företag ska aldrig ställas
163 över staters demokrati.
164
165 Vänsterpartiet anser att de folkvaldas roll i demokratin är central. När de ses
166 som – och ibland uppträder som – en elit snarare än folkets företrädare
167 försvagas den demokratiska idén. När det uppdagas att politiker går direkt från
168 sina uppdrag till välbetalda konsultjobb - eller att deras motioner egentligen är
169 kopierade från lobbyisters texter, då blir politiken korrump. Vi står som enda
170 parti för att sänka politikernas arvoden. Det är ett stort problem att många politiska
171 företrädare, som förväntas fatta beslut för hela befolkningens bästa, lever på en
172 nivå som vanliga löntagare bara kan drömma om.
173
174 **Ett rättvist skattesystem**
175 **– skattesystemet ska inte fördela pengar från fattig till rik**
176 Vänsterpartiet vill bygga en stark välfärd som förmår att ge alla människor en
177 bra sjukvård, skola och en trygg ålderdom. Vi bidrar alla till att göra det möjligt
178 genom att betala skatt, och den allra största delen av staten och kommunernas
179 inkomster kommer från skatter som betalas av människor med vanliga löner.
180 Men vi vill också använda skatterna till att omfördela mellan rika och fattiga.
181 Därför vill vi öka skatterna för de allra rikaste.
182
183 Välfärdsstaten i Sverige byggdes för att samhället i grunden var orättvist – och
184 uppgiften var att göra det mer rättvist. Idag är det, absurt nog, inte längre så.
185 Såväl borgerliga som socialdemokratiska regeringar bär skulden för det.
186 Miljardärer kan betala mindre andel i skatt än vanliga arbetare – och de kan få
187 tillbaka enorma belopp i avdrag. Vi har fått ett skattesystem som är riggat för de
188 rika. Vänsterpartiet är det enda parti som vill ändra på det. Vi anser att
189 välfärdsstaten ska utjämna orättvisor, och att den aldrig ska fördela pengar från
190 folk med vanliga inkomster till rika.
191
192 För de med stora förmögenheter vill vi införa en miljonärsskatt, en förbättrad
193 form av förmögenhetsbeskattning. Det ska aldrig vara mer lönsamt att spekulera

194 än att arbeta. Därför bör beskattningen av kapitalinkomster bli progressiv.
195 Pensionärer, sjuka och arbetslösa ska ha samma skattesats som de som arbetar.
196 Principen måste vara lika skatt vid lika inkomst.

197

198 En andra punkt är att se över alla de avdrag som omfördelar pengar till de med
199 högst inkomster. Det gäller ränteavdraget, som flyttar många miljarder till dem
200 med högst inkomster. Det gäller också RUT-avdraget. Vi vill istället satsa på en
201 utökad hemtjänst för äldre och familjer med särskilda behov. ROT-avdrag har
202 gett villaägare möjlighet till privat ombyggnation, nu måste det vara
203 hyresgästernas tur. Vi vill satsa på att upprusta allmännyttan.

204

205 En tredje punkt är att sätta stopp för skattesmitare och avancerad
206 skatteplanering. Denna yttersta och illegala form av fördelning från fattig till rik
207 har länge utförts av samhällets rikaste skikt med hjälp av finansrådgivare och
208 banker. Nu har en rad avslöjanden lett till att denna ljusskygga verksamhet
209 hamnat i öppen dager, men nätet kring skattesmitare bör stramas åt. Sverige bör
210 satsa större resurser på att återfinna de enorma summor som försvunnit via
211 smitning. De institut och banker som återkommande deltagit i sådan aktivitet
212 ska få sitt tillstånd indraget. Kriminalitet ska inte vara en framgångsväg.

213

214 **Ekonomisk jämlikhet mellan kvinnor och män**

215 Vänsterpartiet är Sveriges första feministiska parti. Vi är stolta över att ha drivit
216 frågor som samtyckeslagstiftning, kvinnojourer, avgiftsfria preventivmedel,
217 arbete mot sexuella trakasserier och mot mäns våld mot kvinnor,
218 sambeskattning mellan gifta och allmän barnomsorg. Den ekonomiska politiken
219 har en avgörande betydelse för kvinnors fortsatta frigörelse och vi måste skapa
220 ett arbetsliv som ger kvinnor samma möjligheter och samma lönenivåer som
221 män.

222

223 Många av det svenska samhällets största orättvisor är grundade på kön.
224 Fortfarande, snart hundra år efter att kvinnor vunnit kampen om rösträtten, råder
225 en uppdelning i arbetsliv och i ansvaret för hem och familj. Som ett resultat har
226 kvinnor en livsinkomst som är 3,6 miljoner kronor mindre än män i genomsnitt.
227 Vi accepterar inte det. Vi vill inte se ännu en generation som kommer ut i livet
228 och vänjer sig vid att män och kvinnor är olika mycket värda. Vänsterpartiet är
229 inte ett parti som vänder bort blicken när vi ser en orättvisa. Tillsammans med
230 kvinnojourer, fackförbund och feministiska föreningar bygger vi allianser och
231 formulerar lösningar på orättvisorna.

232

233 En viktig del i att öka jämlikheten mellan kvinnor och män är att utmana
234 normerna kring föräldraskap och familjeliv. Kvinnor missgynnas på
235 arbetsmarknaden bland annat för att kvinnor tar ut mer föräldraledighet. På en
236 ojämsställd arbetsmarknad leder det till att kvinnor får en sämre löneutveckling
237 och på sikt även lägre pension. Därför tycker vi att uttaget av föräldraledighet
238 ska delas lika mellan föräldrar. Vi ser detta som en nyckel till hur vi skapar en
239 större jämlikhet mellan könen. Detta är ett svar på hur vi når rättvisa mellan
240 kvinnor och män, som våra kritiker från höger saknar.

241

242 Två fundamentala förändringar på arbetsmarknaden som krävs om kvinnor och
243 män ska bli jämställda är rätten till heltid och att den könssegregerade
244 arbetsmarknaden måste förändras. Idag är det många som inte får arbeta
245 tillräcklig arbetstid för att försörja sig. Det är både en klass- och könsfråga. Det
246 ska vara möjligt att arbeta deltid, men heltid ska vara norm på arbetsmarknaden.
247 Könsuppdelningen av arbetsmarknaden måste brytas – en viktig del av det
248 handlar om en mer rättvis lönesättning. Lönepolitiken och medlingsinstitutets
249 roll måste ha som mål att undervärderade löner i kvinnodominerade yrken
250 måste öka snabbare.

251

252 En annan förändring som är nödvändig så länge kvinnors löneutveckling är
253 sämre än mäns är att pensionssystemet måste förändras så att det inte
254 cementerar den ekonomiska orättvisan mellan män och kvinnor. Det svenska
255 pensionssystemet missgynnar arbetare och kvinnor - det är dags att riva upp det
256 och ersätta det med ett som är anpassat för vår tid.

257

258 Den ekonomiska ojämlikheten är en av orsakerna till att många kvinnor är
259 tvingade till att stanna kvar i relationer där de misshandlas, fysiskt, psykiskt och
260 sexuellt, ibland så allvarligt att det leder till döden. Tusentals kvinnor och barn
261 söker skydd på landets kvinnojourer varje år. Var femte vuxen kvinna i Sverige
262 har någon gång i sitt liv utsatts för allvarligt sexuellt våld. Att bekämpa mäns
263 våld mot kvinnor är en av de viktigaste feministiska frågorna.

264

265 Vi vill ta ytterligare steg mot ett samhälle där kvinnor och män är jämlika. Vi
266 vill förverkliga det till dess att dagens nyfödda gått ut gymnasiet. De förtjänar
267 att bli den första jämställda generationen.

268

269 **Klimatmålen måste gå före kortsiktiga vinstintressen**

270 Det finns en stark rörelse och folklig opinion för att ta klimatförändringarna på
271 allvar och påbörja en omställning mot ett mer långsiktigt hållbart samhälle. Mot
272 detta står en mäktig fossilindustri som gör enorma vinster på dagens beroende
273 av olja, gas och kol, som prioriterar sina kortsiktiga intressen av vinster idag
274 över de långsiktiga konsekvenser ett förändrat klimat kommer ha för oss alla. Vi
275 vet att klimatförändringarna inte går att avvärja med individuella insatser,
276 sopsortering och miljömedveten konsumtion, utan det krävs samhälleliga
277 förändringar. I ett jämlikt samhälle, där människor litat på att alla gör sin
278 beskärda del, ökar chansen att alla deltar i omställningen.

279

280 Vänsterpartiet har en plan för ett fossilfritt Sverige. Vi vill ha nollutsläpp till
281 2040. Det är en nödvändig omställning som måste ske snabbt, i nära samarbete
282 med miljö- och klimatrörelsen och genom gemensamma beslut. Vi vill att
283 Sverige följer Kina och Tyskland i omställningen till sol- och vindkraft och
284 beslutsamt ställer om transporter, bostäder, livsmedelproduktion och industri.
285 Vi vill ställa om Sverige för att minska utsläppen. Bostäder behöver renoveras,
286 transporter måste ställas om, ny järnväg byggas och fler investeringar i förnybar
287 energiproduktion måste göras. Utsläppen från livsmedelskonsumtionen ska
288 minskas genom minskad köttkonsumtion och ökade satsningar på hållbar
289 växtbaserad mat. För att underlätta omställningen vill Vänsterpartiet före 2022
290 att Sverige ska ha inrättat en grön statlig investeringsbank med minst 100

291 miljarder kronor i kapital. Ur den ska företag, regioner och kommuner kunna
292 låna pengar för gröna investeringar till låg ränta. Miljöskadliga subventioner ska
293 fasas ut och pengarna ska istället investeras i det som ställer om.
294
295 Samtidigt som vi satsar på framtidens teknik och lösningar så ska gammal
296 teknik som förstör klimatet avvecklas. Som ett led i det vill vi att allt
297 pensionssparande som är offentligt kontrollerat ska sluta satsa på klimatfarlig
298 verksamhet. Sverige ska inte tillåta utvinning av fossila bränslen i vårt land, alla
299 investeringar ska ske i förnybar energi. Vänsterpartiet vill se en stark basindustri
300 och en modern fordonsindustri i vårt land. Därför vill vi göra det enkelt för
301 företagen att ställa om. Industrin behöver tydliga mål och stöd till investeringar.
302 Ett sådant mål är att inga nya bilar som drivs med fossila bränslen ska säljas i
303 Sverige efter 2025.
304
305 Det är positivt om vanligt folk minskar sitt flygande, men först och främst
306 måste toppolitiker och affärsresenärer som flyger flera gånger per vecka göra
307 det. Det är de rikaste som genom sitt sätt att leva orsakar störst klimatutsläpp.
308 Därför är det de som måste ställa om sin livsstil mest. En del av kampen för
309 klimatet handlar om att via en miljonärsskatt dra in pengar för privat
310 konsumtion till gemensamma klimatinvesteringar. När en större andel av
311 ekonomin går till gemensamma investeringar och välfärd istället för ökad privat
312 konsumtion för de som redan har mest blir det enklare att minska utsläppen.
313
314 Vänsterpartiet vill använda skattesystemet för att få ned utsläpp och skapa
315 klimaträttvisa. Vi vill att det alltid ska vara billigare att välja det miljövänliga
316 alternativet, exempelvis att ta tåget istället för att flyga. Därför är vi för att
317 införa en vägslitageavgift för tunga lastbilar och en flygskatt. Inkomsterna från
318 dessa skatter ska oavkortat gå till investeringar för billigare och bättre
319 miljövänliga transporter för järnväg, kollektivtrafik, cykling och sjöfart.
320 Privatiseringen av järnvägen har lett till minskat helhetsansvar och långsiktighet
321 och bidragit till stora problemen i tågtrafiken.
322
323 Det ska gå att lita på att tågen kommer i tid. Därför behöver järnvägsunderhållet
324 förstärkas och järnvägen återregleras. Det ökar utrymmet för SJ att bedriva
325 trafik på sträckor som enskilt inte är lönsamma men är så i kombination med
326 andra. Att privata operatörer, som i dag, kan plocka russinen ur kakan på
327 lönsamma sträckor motverkar förutsättningar för klimatsmart resande i andra
328 delar.
329 **Alla kan få möjlighet att arbeta och tid att leva**
330 **– börja övergången till sex timmars arbetsdag**
331 Vi måste bygga ett arbetsliv för alla, där vi har makt och inflytande över våra
332 jobb, där alla orkar jobba till pensionen och inte blir utslitna i förtid, där alla
333 ryms och inte stora grupper hamnar utanför, där det vanliga är att veta sitt
334 schema i god tid och inte tvingas vänta vid telefonen i jakt på tillfälliga påhugg.
335 Vi behöver en stark arbetsrätt, livaktiga fackklubbar och förkortad arbetstid.
336
337 I sjukvården, skolan, socialtjänsten och äldreomsorgen finns stora problem som
338 grundas i ett mer intensivt arbetstempo och brist på inflytande över arbetet.

339 Redan ansvarskrävande jobb i dessa kvinnodominerade arbeten har pålagts
340 ökade krav, ökad övervakning och detaljstyrning, ökad rapportskyldighet och
341 pappersarbete, och besparingskrav. Den mänskliga kostnaden är enorm -
342 tusentals kvinnor och även män slits ut av sina arbeten och får sina liv
343 förkortade. I längden drabbar det oss alla – delar av offentlig sektor lider sedan
344 decennier av oacceptabla sjuktal som gjort det svårt att upprätthålla kvaliteten i
345 skola, vård och omsorg.

346
347 Det finns de som vill ställa offentliganställda mot privatanställda. Men alla
348 arbetare och tjänstemän står inför samma utmaning. Vi kan fortsätta på vägen
349 där utarmning, degradering och större arbetslöshet hjälper ett fåtal att skapa
350 rikedom för sig själva. Eller så använder vi den kraftfulla nya tekniken till att
351 korta arbetstiden, skapa full sysselsättning och förbättra arbetsvillkoren.

352
353 Vänsterpartiet vill påbörja övergången till sex timmars arbetsdag. Sverige har,
354 oavsett konjunktur, inte haft full sysselsättning på mer än 25 år. Inga regeringar,
355 varken borgerliga eller socialdemokratiska, har en aning om hur vi skulle kunna
356 nå dit. Istället har vi en allt skarpere uppdelning av människor som arbetar för
357 mycket och människor som arbetar så lite att de knappt kan försörja sig eller
358 inte alls får jobb. Istället för arbetsglädje och utveckling sliter många ut sig
359 långt före pensionen.

360
361 Vänsterpartiet är stolt över att ha drivit på för många försök med kortad
362 arbetstid. De visar att det är praktiskt genomförbart och ger stora vinster för
363 hälsa och arbetsklimat. Förkortad arbetstid måste införas stegvis och
364 kombineras med stora insatser för utbildning i bristyrken. För att börja
365 förbereda övergången vill vi starta direkt efter valet 2018 med en satsning på
366 sex timmars arbetsdag med bibehållen lön på en arbetsplats inom varje kommun
367 och landsting/region. Under mandatperioden vill vi också ta de första besluten
368 om att börja korta normalarbetstiden. Vårt långsiktiga mål är 30 timmars
369 arbetsvecka som det normala på arbetsmarknaden. Samtidigt vill vi sänka
370 övertidstaket till 100 timmar och införa rätt till heltid som norm på svensk
371 arbetsmarknad. På så vis blir arbetet mer rimligt fördelat i vårt samhälle.

372
373 Full sysselsättning ska vara målet för den ekonomiska politiken. Vårt mål är att
374 alla som har möjlighet att arbeta ska kunna göra det. En trygg inkomst ger
375 människor större frihet. Den svenska arbetsmarknaden är delad. Många kan inte
376 få ett arbete samtidigt som det är brist på utbildad arbetskraft inom flera
377 områden. Då behövs bland annat nödvändiga stora samhällsinvesteringar och en
378 god tillgång till en bra utbildning för unga och många möjligheter till högre
379 utbildning och kvalificerade yrkesutbildningar även för vuxna. Sverige ska
380 konkurrera genom kunskap och hög produktivitet, inte genom att subventionera
381 fram särskilda låglönejobb.

382
383 Hundratusentals människor som lever i Sverige har otrygga arbeten. Värst
384 drabbade av detta är unga, kvinnor och människor med utländsk bakgrund.
385 Otrygga anställningar ger otrygga liv när man inte kan planera sin framtid och
386 har svårt att få en bostad. Arbetsgivarnas makt stärks, arbetsplatser splittras och
387 många måste vara ständigt beredda på att hoppa in och arbeta ett par timmar. Vi

388 vill stärka fackföreningarnas roll. Vänsterpartiet vill att hundratusentals otrygga
389 jobb omvandlas till fasta anställningar. Anställningsformen allmän visstid ska
390 därför avskaffas. Otrygga anställningar måste motiveras. Godtycklig minskning
391 av tjänstgöringsgrader, så kallad hyvling, förbjudas i lag. Vi vill införa
392 bestämmelser om mertid så att man får rätt till en tjänst som motsvarar den tid
393 som man faktiskt arbetar. Missbruket av bemanningsföretag måste upphöra.
394 Trygghet är också viktigt för småföretagare. Vi vill göra det lättare att starta
395 företag genom att förstärka den sociala tryggheten för den som startar eget.

396

397 **Du ska kunna lita på välfärden**

398 Att välfärden fungerar är en förutsättning för många människors frihet. Det ska
399 gå att lita på att ditt barn möter trygghet i skolan, att dina föräldrar får värme
400 och omsorg på äldreboendet och på att du får bästa möjliga vård när du mår
401 dåligt.

402

403 En stark och bra välfärd som finansieras gemensamt genom skattesystemet är
404 också ett fundament i ett jämlikt samhälle. Det omfördelar resurser från rik till
405 fattig. Det omfördelar mellan faser i livet. Det omfördelar mellan olika delar av
406 Sverige. Genom socialförsäkringssystemen garanteras vi alla en trygghet genom
407 hela livet, oavsett plånbok.

408

409 Det handlar förstas mycket om resurser – en stark välfärd kräver utbildad
410 personal, tillräcklig bemanning och anständiga löner. Men det handlar också om
411 att de senaste decennierna präglats av kortsiktighet, dålig samordning och
412 krångliga marknadsinspirerade mätsystem som begränsar välfärdens arbetare att
413 göra sitt jobb. Vår utgångspunkt är väldigt enkel: välfärden är till för oss
414 invånare – inte för att ge vinst åt ägare. Vänsterpartiet är inte bara det parti som
415 drivit debatten om vinsterna i välfärden. Vi är också det parti som med
416 trovärdighet kan ta oss an bristerna i den offentliga välfärden.

417

418 Vänsterpartiet har varit med och byggt upp den svenska välfärdsstaten. Idag ser
419 vi att delar av den är i ett skick som inte håller måttet. Alltför många människor
420 får inte den hjälp de behöver från samhället när de är i en svår situation.
421 Sjukvården lider av långa köer och brist på vårdplatser. Skolan klarar ofta
422 elever som inte har problem – men beredskapen är dålig för att hjälpa dem som
423 har svårigheter av olika slag. Socialtjänst och psykiatri är överbelastade.
424 Maskorna i socialförsäkringssystemen har blivit större och arbetslösa och sjuka
425 tvingas söka socialtjänstens försörjningsstöd. Så ska det inte vara. Vi ser också
426 hur sjukskrivningarna ökar bland välfärdsanställda och hur allt fler lärare och
427 sjuksköterskor ser sig om efter andra jobb.

428

429 Vänsterpartiets mål är att säkerställa att den offentliga servicen som vi betalar
430 skattepengar till ger den hjälp som människor behöver. För det behövs en
431 varaktig upprustning av välfärden. Det krävs ökade statsbidrag till kommuner
432 och landsting så att de kan anställa fler, förbättra arbetsvillkoren och ta
433 sjukvård, äldreomsorg, skola, socialtjänst till den goda nivå den bör hålla.
434 Behoven måste få styra. Det behövs mer inflytande till de anställda som vet hur
435 jobbet ska utföras och mindre byråkrati för lärare och sjukvårdspersonal.
436 Välfärden behöver demokratiseras - inflytande över arbetet är en av de

437 viktigaste faktorerna för att kunna göra ett kvalificerat arbete. Välfärdens olika
438 delar måste samordnas bättre så att inte människor hamnar i kläm mellan
439 myndigheter eller skickas runt i systemet. Du ska få hjälp - inte en katalog av
440 leverantörer att ringa runt till.

441
442 Klassamhället märks allt tydligare i sjukvården. De med privata
443 sjukförsäkringar kan köpa sig förbi köer, ett system som högern tillsammans
444 med Sverigedemokraterna slåss för att behålla. Resurserna är ojämnt fördelade
445 över landet och mellan människor. Vi vill att de ska fördelas efter behov, den
446 som är sjukast ska få hjälp först. Sjukvården rymmer hela livet. Där börjar
447 det och där slutar det. Ett land som har råd med skatteavdrag för städning i
448 hemmet måste ha råd med trygga och säkra förlossningar och med en värdig
449 äldrevård som rymmer både promenader i solen och god vård i livets slut.

450
451 Idag finns allvarliga problem inom hälso- och sjukvården runt om i landet. Ett
452 stort problem nationellt är bristen på utbildad personal. Särskilt bristen på
453 specialistsjuksköterskor är påtaglig och leder till färre vårdplatser, inställda
454 operationer och dyra lösningar via bemanningsföretag. Personalens arbetsmiljö
455 och arbetsvillkor behöver förbättras så att de som nu arbetar i vården känner att
456 de kan, orkar och vill stanna kvar. Vårdplatserna måste svara mot behoven.

457
458 Sverige ska ha en förlossningsvård i toppklass. Höjda löner, bättre arbetsvillkor,
459 fler kollegor och mer inflytande gör att barnmorskor, undersköterskor och
460 läkare stannar kvar. Vänsterpartiet vill se nationella riktlinjer som tryggar
461 förlossningsvården för alla födande. Vi vill att det fastställs ett nationellt mål
462 om att ha en barnmorska per aktiv förlossning.

463 Den psykiatriska vården är på många håll nedprioriterad, trots att den psykiska
464 ohälsan är ett stort samhällsproblem. Vänsterpartiet vill se ett nationellt
465 Psykiatrilöft som innebär att den psykiatriska vården får samma fokus som
466 cancervården. De som uppsöker vården för akut psykisk ohälsa, exempelvis
467 självmordstankar eller psykostillstånd, ska få omedelbar hjälp eftersom det är
468 livshotande tillstånd.

469
470 Vår gemensamma välfärd ska skapa frihet för alla, ge oss möjlighet att leva
471 goda liv. Den som lever sitt liv med en normbrytande funktionalitet ska förstås
472 ha samma möjlighet till ett gott liv som alla andra. Därför måste lagstiftningen
473 om LSS efterlevas. LSS är en frihets- och rättighetsreform som måste värnas
474 och förstärkas.

475
476 **Skolan ska lägga grunden för ett liv med möjligheter**
477 **- återupprätta den jämlika skolan**

478 Varje människa behöver kunskap om sig själv och sin omvärld. Ju mer hon
479 förstår, desto större förmåga får hon att hantera sin omvärld. Möjligheterna att
480 påverka sitt eget liv och samhället blir större. Kunskap är makt. En skola för ett
481 modernt och demokratiskt samhälle handlar inte bara om att utbilda för
482 arbetslivet - det handlar också om allas rätt till bildning.

483
484 Vänstern byggde upp en skola för alla på 1900-talet, i strid mot en höger som
485 ville att kunskap skulle vara ett privilegium för några få. I inget annat land var

486 skillnaderna i resultat mellan skolor så små som här. I dag går utvecklingen åt
487 fel håll: elevers bakgrund spelar allt större roll. Hur mycket elever lär sig beror
488 idag alltmer på vilken skola de hamnar i och vilka föräldrar de har. Så behöver
489 det inte vara. Vänsterpartiet vill återupprätta den jämlika och sammanhållna
490 skolan. Skolan ska lägga grunden för ett liv med möjligheter - inte ett förstelnat
491 klassamhälle.

492
493 Vi lever i en komplex och föränderlig värld. För att kunna delta och påverka i
494 ett demokratiskt samhälle krävs idag mer kunskap, inte mindre, om hur
495 samhället fungerar. När kunskapsnivån sjunker försvinner möjligheten till
496 verklig debatt – och i längden möjligheten att ha en livaktig demokrati.
497 Vänsterns ideal kring demokrati bygger på upplysta samhällsmedborgare. Det
498 kräver både ett sammanhållet skolsystem och en hög nivå av kunskap hos hela
499 befolkningen. Skolan måste både kunna ge elever kunskap om demokratins
500 former men också nödvändig kunskap om världen.

501
502 En jämlik skola är bra för alla. När elever med olika bakgrund och
503 livsåskådning möts förbättras inte bara resultaten utan också sammanhållningen.
504 Därför ska utbildningen vara konfessionsfri och upptagningsområdena för
505 skolorna ska motverka segregation - huvudprincipen ska vara att man går i den
506 skolan som ligger närmast hemmet. Skolan kan inte avskaffa klassamhället, men
507 jämna ut klasskillnader så att alla barn får en bra start i livet. Därför bör den
508 tillföras mer resurser som fördelas efter behov, så att de barn som behöver stöd
509 kan få det direkt och inte halkar efter.

510
511 För att kunna kompensera för elevers olika bakgrund och behov måste skolans
512 resurser användas rätt och i tid. För elever i behov av särskilt stöd sätts idag de
513 största insatserna in först i slutet av grundskolan och i gymnasieskolan, trots att
514 all forskning visar att tidiga insatser ger bäst resultat. Vi vill ändra på detta och
515 se till så att det finns tillräckliga resurser för särskilt stöd redan i förskolan och
516 under de första åren i grundskolan. Alla barn ska ha rätt till en förskola där den
517 pedagogiska verksamheten håller högsta möjliga kvalitet.

518
519 Alla har förmåga att läsa vidare och så många som möjligt ska få den chansen
520 om de vill. Kunskap och lärande ska vara tillgängligt genom hela livet.
521 Teoretiska kunskaper är viktiga för alla. Social snedrekrytering motverkas
522 genom att göra högre utbildning tillgänglig i hela landet men också genom att
523 bygga billiga hyresrätter så att den som vill kan ta steget och flytta till en
524 högskoleort. Du ska kunna studera oavsett klassbakgrund. Studiemedel som går
525 att leva på är en nödvändig förutsättning för att fler ska kunna studera på heltid.
526 För att skuldbördan inte ska bli mer betungande för den enskilde ska andelen
527 bidrag i studiemedlen öka, så kan samhället skapa möjlighet för att fler ska
528 kunna studera.

529
530 Skolan lämpar sig inte för affärstänkande. En bra utbildning är en mänsklig
531 rättighet. Då ska inte skolor kunna gå i konkurs mitt i terminen. Elever ska
532 kunna lita på att de har en skola att komma tillbaka till efter sommarlovet.
533 Skolan blir bättre om lärarna får fokusera på att lära ut, istället för på att skapa
534 vinster åt ägarna eller på att locka till sig fler elever. Staten behöver återta

535 ansvaret för skolan från kommunerna, men kommunerna ska avgöra vilka
536 skolor som ska finnas i kommunen och var. Det är inte föräldrarnas ansvar att se
537 till att barnen hamnar på en bra skola – i Sverige ser vi till att alla skolor är bra.
538
539 Skolan ska också vara en trygg plats, fri från rasism, sexuella övergrepp och
540 mobbing. Skolan ska arbeta normkritiskt – ingen elev ska känna sig kränkt eller
541 osynliggjord. Ingen ska behöva gå till skolan med en klump i magen.
542
543 **Rättvisa för det svikna Sverige**
544 Ojämligheten syns på kartor; på Sverigekartan och på stadsbuskartan. Pengarna
545 finns i centrum, i de stora städerna och i stadskärnorna. Samtidigt kippar
546 landsbygden, bruksorterna och arbetarstadsdelarna efter andan. Av de tio rikaste
547 kommunerna i Sverige finns åtta i Stockholms län. Alla de tio fattigaste ligger
548 på landsbygden. Men även inom våra storstäder finns gigantiska klyftor. Mellan
549 ändhållplatserna i Stockholms tunnelbana skiljer det flera år i medellivslängd.
550 De svikna delarna av Sverige har en sak gemensamt. Det är när
551 marknadskrafterna får fritt spelrum som butiker stängs och jobb försvinner.
552 Marknaden frågar bara efter hur många som kan betala. Då dras resurserna till
553 centrum. Men vänsterpolitik handlar om att göra andra prioriteringar än
554 marknaden. Politiken ska vara en motkraft. De senaste årtiondena har istället det
555 offentliga ofta varit först med att lämna landsbygd och förorter åt sitt öde. Så
556 har både socialdemokratiska regeringar och högerregeringar drivit på de
557 geografiska klyftorna.
558
559 En del förorter har drabbats av narkotikahandel och våldsbrott under många år
560 utan att samhället har reagerat. På landsbygden ringer man 112 och får beskedet
561 att det inte finns någon polis att skicka. Samtidigt som klassamhället är hårdare
562 växer en organiserad brottslighet med löften om snabba pengar fram. I denna
563 brottslighets spår finns mänskliga tragedier – där finns människor som dödas
564 och människor som skadas för livet. Sverige har länge varit ett land med lägre
565 kriminalitet än många andra länder. Det är inte för att vi haft längst straff eller
566 flest poliser på gatorna. Det har däremot en direkt koppling till att vi haft ett
567 starkt välfärdssamhälle med en välfungerande omsorg och skola samt tillgång
568 till arbete och bostäder. Där möjligheterna till att tjäna pengar på brott varit
569 små.
570
571 Vänsterpartiet arbetar för ett samhälle där kriminalitet inte ses som en lösning.
572 Det handlar om något större och mer effektivt än det som högern talar om – att
573 ge alla barn en uppväxt som ger dem möjligheter i livet, från förskolan, till
574 skolan och det första jobbet. För den som på allvar vill minska våld och
575 kriminalitet är grunden att bygga ett rättvist samhälle. Men det krävs också en
576 politik som är effektiv i att hjälpa de som ligger i riskzonen för gängkriminalitet
577 och återföra de som begått brott till samhället. Många av dem som varit
578 delaktiga i skjutningarna har försökt att lämna det kriminella livet och uppger
579 att det här inte är ett liv de vill leva. Vi vill bryta rekryteringen till organiserad
580 brottslighet och ge möjlighet att leva ett annat liv.
581
582 Polis, räddningstjänst, kollektivtrafik, vård och annan offentlig service ska
583 finnas tillgänglig även på landsbygd och i förorter. Posten ska komma, apoteket

584 ha medicin, bankkontoret ha kontanter och polisen ska ha tid att rycka ut. Varje
585 ny statlig myndighet ska läggas utanför storstäderna och fler omlokaliseringar
586 ska göras. Statliga bolag ska ta ansvar för hela Sverige. Det ska vara möjligt för
587 de som arbetar i bristyrken att få studielånen avskrivna om man bor och jobbar i
588 glesbygd. Vänsterpartiets förslag om en grön investeringsbank gynnar
589 landsbygdens gröna näringar. Turismen kan ge större inkomster i framtiden, om
590 landsbygden infrastruktur byggs ut och underhålls. Där är en utbyggd offentlig
591 infrastruktur en grundförutsättning.

592
593 Sverige ska vara ett land som håller ihop. Våra gemensamma rikedomar skapas
594 av hela landets resurser och hela landets arbete. Då ska frukterna av det arbetet
595 också komma hela landet till del. Vänsterpartiet vill satsa på de förorter,
596 bruksorter, landsbygdsområden och andra delar av Sverige som har svikits av
597 den tidigare högerregeringen. Vi är många som drabbats och det är vår tur nu.
598 Man ska kunna lita på att välfärdssamhället fungerar oavsett var man bor.
599 Avståndet till storstädernas centrum ska inte avgöra hur stark välfärden är.
600 Offentlig service ska inte styras av marknadslogik och enbart utgå från
601 efterfrågan. Med våra gemensamma resurser har vi möjlighet att göra en
602 fördelning utifrån andra värden, för det krävs likvärdiga grundförutsättningar
603 oavsett var i landet du bor.

604 **Någonstans att bo – inte en skuldfälla**

605 Alla människor behöver någonstans att bo. Tak över huvudet, värme och skydd
606 när det är kallt eller regnar, utrymme att ha sina saker. Men också plats att
607 förverkliga sina drömmar, en lugn plats att göra läxor eller bara ta det lugnt
608 efter jobbet.

609
610 Idag är det många som inte kan flytta hemifrån eller skaffa större bostad när de
611 bildar familj. Eller så tvingas de starta sina unga liv med att belåna sig långt
612 över vad de klarar av. Bostadsmarknaden präglas av brist, enorma kostnader
613 och stora risker. Bakgrunden är många år av slapphänt politik och misslyckat
614 marknadstänkande. Nu behöver vi ta makten över Sveriges byggande.

615
616 Det viktigaste är att vi bygger hyresrätter som folk har råd att bo i. Det är helt
617 realistiskt att tro att treor som kostar 15 000 kronor i månaden är lösningen på
618 den bostadsbrist vi ser idag. Alla partier säger att det behövs fler bostäder, men
619 de vägrar att sätta den press på byggföretag och fastighetsägare som krävs för
620 att få ned hyrorna. Vänsterpartiet vill både se till att alla kommuner där det
621 råder bostadsbrist bygger och att det finns ett statligt byggbolag som kan pressa
622 priserna. Vi kopplar investeringsstöd till hyresnivån.

623
624 För att vi ska ha möjlighet att planera goda, moderna bostäder och stadsdelar
625 behöver vi tillsammans äga en stor allmännyttan. Städer med stor allmännyttan har
626 störst möjlighet att bygga efter behov, att bygga jämlika integrerade
627 bostadsområden och till prisnivåer de flesta kan klara av. Därför vill vi se ett
628 stopp för utförsäljningar av allmännyttan. Istället vill vi använda vår
629 gemensamma bostadsresurs mer aktivt. Det behöver särskilt byggas hyresrätter
630 med rimliga hyror i rika överklassområden, så att hela staden öppnas upp för
631 alla oss med låga och normala inkomster. Vi vill därför införa förmånliga

632 statliga lån för byggande av fler hyresrätter till rimliga hyror. Hyresgästers
633 ställning måste stärkas. Bland annat behöver vi få större makt över
634 hyresnivåerna vid renoveringar. Ingen ska behöva flytta eller bli bostadslös för
635 att hyran blir för dyr.

636

637 Vi måste ta ner den bostadsbubbla som hotar hela Sveriges ekonomi. De
638 ekonomiska krascher vi sett har bakgrund i extrem belåning – antingen är det
639 staten som lånat för mycket, eller så är det privatpersoner. I Sverige är statens
640 ekonomi i ordning. Men vi är ett av de länder där människor har belånat sig
641 mest – och uppmuntrats till det genom en kombination av brist på bostäder,
642 ombildningar till bostadsrätter och frikostiga ränteavdrag. För Sverige en
643 bostadskris kommer hela ekonomin i fara. Det behövs ett robust program för att
644 minska riskerna innan det är för sent. Ränteavdragen måste trappas ned och ett
645 tak införs för hur stora ränteavdrag som får göras. De med högst inkomster ska
646 inte gynnas. Människor ska inte behöva försätta sig i stor ekonomisk risk för att
647 få någonstans att bo. Människor behöver tak, inte lån över huvudet.

648

649 **Sverige ska vara en röst för fred och rättvisa** 650 **– inte en röst för ökad militarisering**

651 Vänsterpartiet vill att Sverige åter tar på sig rollen som en röst för fred och
652 internationell rättvisa. Sveriges möjlighet att verka för fred och nedrustning
653 hänger samman med att vår militära alliansfrihet måste vara reell och
654 tillförlitlig. Vänsterpartiet är det enda parti i Sverige som agerar för att bryta
655 beroendet av Nato. Vi ska säga upp värdlandsavtalet med Nato och återfå en
656 trovärdig militär alliansfrihet. Vi vill att Sverige slutar exportera vapen till
657 diktaturer och skurkstater. Vi ska satsa våra resurser på ett modernt
658 värnpliktsbaserat försvar som ger vår militära alliansfrihet trovärdighet och
659 ställer upp en rimlig tröskel mot angrepp. Det ökar Sveriges säkerhet.

660

661 Upprustning och aggressivt militärt övande från Ryssland och Nato ökar
662 spänningarna i vår del av världen. Tillsammans med klimatkrisen utgör risken
663 om kärnvapenkrig hot mot hela vår existens. Redan på 1950-talet
664 uppmärksammades att kärnvapenrustningen inte bara skulle kunna utplåna hela
665 mänskligheten, utan att det i varje system med så kraftfulla vapen finns en
666 inbyggd risk i att krig startas av misstag. Insikten ledde till samtal och avtal för
667 att kontrollera och rusta ned.

668

669 Vänsterpartiet vill bryta den övnings -och rustningsspiral som ökar spänningen i
670 vårt närområde. Vi måste återvända till den politik för fred, nedrustning och
671 avspänning där diplomati, förhandlingar och överenskommelser ersätter
672 vapenskrämlet. Idag är kemiska och biologiska massförstörelsevapen förbjudna,
673 men till den listan måste nu kärnvapnen läggas. Det ska Sverige arbeta hårt för.
674 Vi ska i lag förbjuda att kärnvapen placeras på svensk mark.

675

676 Vänsterpartiet arbetar internationellt med andra progressiva krafter för
677 ekonomisk rättvisa, fackliga rättigheter och kvinnors rättigheter.

678

679 **Flyktingpolitik för sammanhållning och allas lika värde**
680 **– inte rädsla och repression**

681 Vänsterpartiet värnar rätten att söka asyl. I grunden handlar en human
682 asylpolitik om människors lika värde, att människor på flykt ska kunna finna en
683 fristad. Asylrättens framväxt var ett stort framsteg för mänskliga rättigheter.
684 Asylrätten är ett löfte mellan människor att se sig själva i varandra, ett löfte om
685 jämlikhet.

686
687 Det är idag fler människor på flykt i vår del av världen än någonsin tidigare i
688 historien. Krig, förtryck, klimatförändringar och fattigdom driver människor att
689 fly eller söka ett bättre liv. Sverige och EU är, med sin utrikespolitik och stora
690 vapenexport, en bidragande del till att människor behöver fly.

691
692 Vi vill se en kraftfull politik som motverkar orsakerna till att människor tvingas
693 på flykt. Mänskliga rättigheter och fredlig konfliktlösning måste vara centrala
694 delar av den svenska utrikespolitiken. Vapenexport till länder i krig, diktaturer
695 eller länder som bryter mot mänskliga rättigheter måste upphöra helt.
696 Handelsavtal och bistånd måste inriktas på att bekämpa fattigdom och
697 korruption och stärka demokratin.

698
699 Över Europa sker stora inskränkningar i möjligheter för flyktingar att söka
700 skydd. Asylrätten vittrar sönder. Genom åtstramningarna i den svenska
701 flyktingpolitiken bidrar Sverige till en kapplöpning mot botten. Samtidigt rustas
702 de yttre gränserna upp runt EU och leder till att tusentals människor mister sina
703 liv på väg till Europa. Vi vill att denna politik ersätts med en ordnad asylrätt
704 med möjlighet att söka asyl på lagliga vägar utan livsfarliga flyktvägar som
705 göder flyktingsmuggling. Sverige har tagit emot många människor på flykt och
706 det är bra, fler länder behöver göra detsamma. Vi vill se ett samarbete med
707 andra länder inom och utanför EU för att gemensamt ge skydd åt dem som
708 behöver det. När EU inte klarar att ta gemensamt ansvar för att fördela och ta
709 emot flyktingar bör detta arbete istället samordnas av FN:s flyktingorgan
710 UNHCR.

711
712 Den svenska flyktingpolitiken har stramats åt hårt. Detta drabbar enskilda
713 asylsökande men även sammanhållningen i vårt land. Istället för att se
714 möjligheten med att växa som land, har samhällsklimatet hårdnat. Rasism och
715 avhumanisering av människor på flykt används som argument för att inskränka
716 asylrätten. Vi vet att med rätt politik kan ett tillskott av flyktingar hjälpa Sverige
717 att lösa problemen med avfolkningshotade bygder, en åldrande befolkning och
718 en välfärd i skriande behov av fler anställda. Vänsterpartiet är en del av den
719 rörelse som protesterar mot inskränkningarna i asylrätten. Vänsterpartiet är för
720 en reglerad invandring, som kombineras med rätten att söka och få asyl för den
721 som riskerar förföljelse. Vi vill att det svenska flyktingmottagandet görs om.
722 Som ett första steg för att återupprätta en human asylpolitik vill vi prioritera att
723 familjer ska kunna återförenas och att det ska vara möjligt att få permanent
724 uppehållstillstånd för den som får stanna i Sverige. Det är åtgärder som gör det
725 lättare för den som är ny i Sverige att slå sig ner. Tiden på asylboende måste
726 minimeras och omflyttningar mellan kommuner undvikas. Studier i svenska ska
727 inledas direkt efter att en asylsökande registrerats hos Migrationsverket och

728 kombineras med medvetna utbildningssatsningar. Det är en uppgift för
729 samhället, via Migrationsverket, att ta emot asylsökande, inte för privata
730 företag. Alla kommuner ska ta emot asylsökande. Så skapas bättre möjligheter
731 för varje ny svensk att få de bästa förutsättningarna och bättre möjligheter för
732 hela samhället, inte minst skolan, att klara sin uppgift på ett bra sätt.
733

734 Högern använder flyktingar som en murbräcka för att sänka löner. Det är ingen
735 ny politik, tidigare har andra grupper, kvinnor eller ungdomar, använts i
736 argumentationen för varför vissa av oss ska tjäna mindre än oss andra. Arbetare
737 ställs mot arbetare. Vänsterpartiet vill fokusera på arbetares usla arbetsvillkor,
738 inte på om de kommer från Kabul eller Kiruna. Vi försvarar den svenska
739 modellen på arbetsmarknaden, vi vill inte skapa ett låglöneproletariat.
740

741 **Kultur för alla – inte bara några få**

742 Kultur är ingen lyx. Den är en av människans djupaste behov, nödvändig för att
743 få oss att skratta, gråta och tänka efter. Kultur är inte heller främst en
744 exportindustri - den är till för alla, inte bara några få. Det ska vara lätt att utöva
745 och uppleva kultur. Riksteatern och turnerande utställningar ska nå ut i alla hörn
746 av landet. Stora sportevenemang ska sändas i kanaler som alla har tillgång till.
747 De icke-kommersiella mötesplatser där vem som helst kan utöva och möta
748 kultur måste bli fler. Vårt mål är att Kulturskolan för barn ska göras kostnadsfri
749 före år 2022. Offentliga stöd ska inte styras av efterfrågan. Kulturpolitiken ska
750 utgå från en helt annan logik.
751

752 Högern letar hela tiden upp nya välfärdsområden som företag kan göra vinst på.
753 På flera håll i landet har biblioteken privatiserats. Men när man går in på ett
754 bibliotek ska man inte vara en kund. Vänsterpartiet vill se en lag mot att lägga
755 ut driften av folkbibliotek på entreprenad. Vi vill också se en utbyggnad av
756 folkbiblioteken. Varje skola ska även ha tillgång till ett skolbibliotek bemannat
757 med en skolbibliotekarie.
758

759 Kulturen ska vara fri och frispråkig. I dag händer det att kultur tystas och läggs
760 tillrätta, ibland med goda föresatser, ibland med klassförakt, sexism eller hat
761 som grund. De skyldiga är alla från konfliktskygga tjänstemän och klåfingriga
762 politiker till de som inte tror att människor är kapabla att möta obekväma
763 uttryck. Vänsterpartiet är konsekventa försvarare av konstnärlig frihet och
764 yttrandefrihet. Där finns också en organiserad fiende: Idag angrips
765 yttrandefrihet och det fria kulturlivet av extremhögern. Deras kulturkamp syftar
766 till att tysta obekväma åsikter och föra oss tillbaka till en tid då kritik mot
767 makten betraktades som illojalitet mot nationen.
768

769 Professionellt verksamma kulturskapare måste ha möjlighet att leva på sitt
770 kulturskapande under rimliga förhållanden. För det krävs bland annat att
771 kulturskaparna får en bättre ersättning för sitt arbete, att fler får fast anställning
772 på kulturinstitutionerna och att socialförsäkringarna anpassas efter den
773 verklighet som de frilansande kulturskaparna lever i.
774

775 **Rösta på Vänsterpartiet!**

776 Om vi går ihop och arbetar för ökade resurser till vården, bättre löner och
777 arbetsvillkor kan vi förändra verkligheten. Det vet vi. Vi har gjort det många
778 gånger förr. Tro inte på politikerklyschor om att ingenting går att förändra och
779 att allt är förutbestämt. Politik är inget sällskapsspel. Solidaritet betyder att vi
780 står upp för varandra. De allra flesta skulle tjäna på att samhället blev mer
781 jämlikt, skolsegregationen upphörde och arbetsmiljön blev bättre. Men de
782 senaste årens regeringar har ökat klyftorna mellan fattig och rik. Vi behöver inte
783 mer av den politiken. Vi står inför ett vägval. Den 9 september är din röst lika
784 mycket värd som Sveriges rikaste. Använd den för att skapa en framtid som
785 tillhör oss alla – inte bara några få. Rösta på Vänsterpartiet!

